

Yhteiskunnallinen yrittäjyys vahvistamaan palvelutarjontaa

Suomessa alueet ovat menettäneet elinvoimaisuuttaan, koska palvelutarjonta ja paikallisten yrittäjien toimintaedellytykset ovat kuihtuneet. Kuntien tarjoamat palvelut hupenevat. Väestö ikääntyy, ja asutus keskittyy kuntakeskuksiin. Sielläkin yksinäisyys ja turvattomuus varjostavat ihmisten arkea.

Asukkaiden ja yritysten elinoloja on kehitettävä. Palvelutyhjiön täyttämiseen tarvitaan yritystoimintaa, mutta myös vapaaehtoistyötä. Tähän suuntaan voidaan edetä, jos esteitä raivataan. Jos esimerkiksi tarjouskilpailuissa määritellään liian suuria hankintakokonaisuuksia, pudotetaan tietoisesti osa yrittäjistä kilpailutuksesta. Tämä jos mikä on kilpailun rajoittamista. Esimerkiksi laajoissa hankinnoissa kilpailuun kykenee vain pari kolme jättiläistä, joiden omistajat löytyvät yhä useammin valtakunnan rajojen takaa. Sijoitusta tuskin tehdään suomalaisten vanhusten hoivan tai lastensuojelun kehittämiseksi. Tärkeintä näille sijoittajille on kulujen minimointi ja voiton maksimointi.

Olemme tottuneet siihen, että esimerkiksi suuret rakennusyhtiöt tekevät kuntien kanssa kumppanuussopimuksia. Kaavoitusta viilataan yhdessä, ja aikanaan rakennusyhtiö pääsee toteuttamaan kaavaan liittyviä hankkeita. Ylöjärven kaupunki jopa osti rakennusyhtiöltä kahdella miljoonalla eurolla osakehuoneistoja, jolloin rakentamisen aloituskynnys madaltui.

Uudet EU-määräykset antavat laajat mahdollisuudet kehittää julkisen sektorin hankintajärjestelmää ja toimintakulttuuria kumppanuuden suuntaan. Palveluiden jalostamista voidaan pohtia käyttäjälähtöisesti.

Asukkaat yhdessä kaupungin työntekijöiden, yritysten ja yhdistysten kanssa suunnittelevat palvelutarjontaa niin, että se tukee esimerkiksi vanhusten kotona asumista, perheiden hyvinvointia ja alueiden kehittämistä. Paikalliset pienet toimijat pääsevät mukaan kilpailutuksiin ja hankintoihin. Näin vahvistetaan pienyritys- ja vapaaehtoistoimintaa ja hyödynnetään paikallista osaamista palveluissa ja alueiden elinvoiman turvaamisessa.

Päättäjiltä ja johtavilta virkamiehiltä vaaditaan luottamusta asukkaiden, vapaaehtoissektorin, yrittäjien ja kunnan henkilöstön innovaatiokykyyn ja verkosto-osaamiseen. Tavoitteena on luoda uusia toimintamalleja, joilla tuetaan yhteiskunnallista yrittäjyyttä ja vapaaehtoistyötä tekevien jaksamista. Jussi Kytömäki